

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de către Pavel Pascal,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Pruteanu împotriva lui Pavel Pascal și Nataliei Pascal, intervenienți accesorii notarul public Elena Mocanu și Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile” Serviciul Cadastral Teritorial Strășeni cu privire la revocarea contractului de donație și compensarea cheltuielilor judiciare,

împotriva încheierii din 25 noiembrie 2025 a Curții de Apel Centru

*(Dosarul nr. 2r-38/26
NR. PIGD 2-23047637-01-2r-30012026)*

Cererea de apel restituită în conformitate cu art. 116, 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, deoarece apelul a fost depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Au examinat anterior cauza judecătoreii:

Prima instanță: Judecătoria Strășeni, sediul Central (D. Croitor)

Instanța de apel: Curtea de Apel Centru (R. Pulbere, R. Pascari, C. Roșca)

01 aprilie 2026

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul depus de Pavel Pascal,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte,*

Gheorghe Stratulat,

Ion Munteanu, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1.La 30 martie 2023, Ana Pruteanu a depus cerere de chemare în judecată, ulterior concretizată, împotriva lui Pavel Pascal și Natalia Pascal, intervenienți accesorii notarul public Elena Mocanu și Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile” Serviciul Cadastral Teritorial Strășeni, prin care a solicitat revocarea contractului de donație și compensarea cheltuielilor judiciare.

2.Prin hotărârea din 09 decembrie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, corectată prin încheierea din 02 ianuarie 2025 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Ana Pruteanu (f.d.122).

3.La 28 aprilie 2025, Pavel Pascal a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 09 decembrie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului, casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii privind respingerea cererii de chemare în judecată înaintate de Ana Pruteanu, sau remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în alt complet de judecată (f.d.137-139).

4.Prin încheierea din 25 noiembrie 2025 a Curții de Apel Centru, s-a respins cererea înaintată de Pavel Pascal cu privire la repunerea în termenul de declarare a apelului.

S-a restituit apelul declarat de Pavel Pascal împotriva hotărârii din 09 decembrie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, pe motiv că a fost depus în afara termenului legal (f.d.159-163).

5.La 19 ianuarie 2026, Pavel Pascal a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 25 noiembrie 2025 a Curții de Apel Centru, solicitând casarea acesteia și soluționarea chestiunii privind repunere în termen a cererii sale de apel împotriva hotărârii din 09 decembrie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central (f.d.165-166).

6.În susținerea cererii de recurs, Pavel Pascal, a enunțat că încheierea din 25 noiembrie 2025 a Curții de Apel Centru este neîntemeiată, întrucât termenul de declarare a apelului a fost ratat din motive neimputabile lui, generate de lipsa unei comunicări legale a actelor procesuale.

7.Acesta a invocat faptul că nu a primit cererea de chemare în judecată și hotărârea instanței de fond, iar dovezile de comunicare din dosar sunt neconcludente, fiind bazate pe avize semnate de alte persoane sau returnate ca nereclamate.

8.A mai arătat că a aflat despre hotărâre doar prin intermediul executorului judecătoresc, după care, într-un termen rezonabil, a formulat apel și cerere de repunere în termen.

9.Totodată, a subliniat că nu a fost informat despre examinarea cauzei și nu a fost contactat de instanță, inclusiv telefonic, iar cererea de repunere în termen a fost examinată în lipsa sa, fără a fi analizate efectiv motivele invocate.

10. Prin referința depusă la 04 februarie 2026, Ana Pruteanu, reprezentată de avocatul Daniela Hedeș a solicitat respingerea recursului declarat de Pavel Pascal și menținerea în vigoare a încheierii din 25 noiembrie 2025 a Curții de Apel Centru.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

11. Art. 10 alin. (1), (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(2) Efectuarea necorespunzătoare a actelor de procedură va fi invocată, în fiecare caz de comitere a încălcării legii, de către judecător sau de participantul care are interes să o invoce.”

12. Art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.”

13. Art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.”

14. Art.100 alin. (1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

15. Art.102 alin.(2), (4¹) din Codul de procedură civilă:

„(2) În cauzele de urgență, participanții la proces, martorii, experții, specialiștii și interpreții pot fi înștiințați sau chemați în judecată prin telegramă, prin telefon și la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor sau prin alte mijloace care să ateste înmînarea și primirea înștiințării sau citației.

(4¹) Participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.”

16. Art.105 alin.(1), (6) din Codul de procedură civilă:

„(1) Citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.

(6) Dacă nu îl va găsi pe destinatar la domiciliu sau la locul de muncă, persoana împuternicită să înmîneze citația sau înștiințarea o va înmîna unuia dintre membrii adulți ai familiei care locuiește împreună cu destinatarul și care și-a dat acordul să o primească, iar în lipsa acestora, o va remite organizației de exploatare a locuințelor, primăriei satului (comunei) ori administrației de la locul lui de muncă. Persoana care a primit citația sau înștiințarea este obligată să indice pe cotor numele și raporturile sale de rudenie cu destinatarul sau funcția sa. Totodată, ea este obligată să o înmîneze destinatarului cît mai curînd posibil.”

17. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

18. Art. 111 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(2) Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.”

19. Art. 112 alin. (3) și (4) din Codul de procedură civilă:

„(3) Actul de procedură pentru care este stabilit un termen poate fi îndeplinit pînă la ora 24 a ultimei zile din termen. Dacă cererile de apel sau de recurs, documentele sau sumele bănești au fost predate la oficiul poștal sau la telegraf, sau prin alte mijloace de comunicație înainte de ora 24 din ultima zi a termenului, actul de procedură se consideră îndeplinit în termen.

(4) Dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.”

20. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

21. Art.116 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă:

„(1) Persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

(2) Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată.

Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen.

(3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

(4) Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.”

22. Art.206 alin.(3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Dacă pîrîtul, înștiințat legal despre locul, data și ora ședinței de judecată, nu s-a prezentat în judecată și nu a comunicat instanței motivul neprezentării sau dacă motivele sînt considerate de instanță ca fiind neîntemeiate, sau dacă pîrîtul nu a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanța o examinează în lipsa acestuia.”

23. Art.362 alin.(1) și (3) din Codul de procedură civilă:

„(1) Termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.”

24. Art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă:

b) apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen;”

25. Art. 425 din Codul de procedură civilă:

„Termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

26. Art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă:

„(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților”.

27. Art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept:

a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

29. Art.428 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„(1) Decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

30. Referitor la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că Pavel Pascal s-a conformat dispozițiilor art.425 al Codului de procedură civilă, și a declarat în termen recursul la 19 ianuarie 2026, în condițiile în care dovada notificării încheierii din 25 noiembrie 2025 a Curții de Apel Centru, la materialele cauzei lipsește, iar recurentul a susținut că a luat cunoștință de aceasta la 14 ianuarie 2026, dată la care a fost publicată pe pagina web a instanței de apel.

31.De altfel, coroborând dispozițiile art. 427 lit. a), art. 110, 111 alin. (1) și (2), art. 112 alin. (3) și (4), art.113, art. 116 alin.(1)-(4), art. 362 alin.(1) și (3), art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă cu probele administrate la dosar, instanța de recurs consideră justă soluția Curții de Apel Centru privind respingerea cererii de repunere în termen cu restituirea apelului declarat de Pavel Pascal împotriva hotărârii din 09 decembrie 2024 a Judecătoria Strășeni, sediul Central și apreciază ca neîntemeiate argumentele recurentului invocate în susținerea poziției sale cu privire la ilegalitatea actului judecătoresc contestat.

32. Aceasta deoarece, prin prisma prevederilor art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat la 09 decembrie 2024 (f.d.122).

33. Iar, cererea de apel depusă de către Pavel Pascal împotriva hotărârii din 09 decembrie 2024 a Judecătoria Strășeni, sediul Central, a fost înregistrată la 28 aprilie 2025 (f.d.137-139).

34. Respectiv, având în vedere dispozițiile art. 110, 111 alin. (1) și (2), art. 112 alin. (3) și (4), art.113, în speță, termenul de declarare a apelului și-a început curgerea la 10 decembrie 2024, ziua imediat următoare datei pronunțării dispozitivului hotărârii contestate și a expirat la 08 ianuarie 2025, aceasta fiind ultima zi de declarare a apelului. Cu toate acestea, contrar prevederilor art. 362 alin.(1) din Codul de procedură civilă, apelul a fost declarat abia la 28 aprilie 2025, fapt ce denotă încălcarea termenului legal în interiorul căruia apelantul putea să-și exercite dreptul de a contesta hotărârea instanței de fond.

35. În context, la alegația recurentului precum că, contrar art. 236 alin.(4) și art. 100 din Codul de procedură civilă, hotărârea din 09 decembrie 2024 a Judecătoria Strășeni, sediul Central a fost pronunțată în lipsa sa și nu i-a fost comunicată, aflând despre existența acesteia de la executorul judecătoresc, instanța de recurs, reieșind din materialele cauzei și coroborând dispozițiile art. 100 alin.(1), art. 102 alin.(2), (4¹), art. 105 alin.(1), (6), art. 206 alin.(3), art. 236 alin. (4) din Codul de procedură civilă, constată că prima instanță a respectat prevederile legale și a pronunțat și expediat participanților la proces copia hotărârii din 09 decembrie 2024, emisă de Judecătoria Strășeni, sediul Central, la 10 decembrie 2024, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d.124). Însă, plicul expediat în adresa lui Pavel Pascal a fost

remis instanței judecătorești cu mențiunea poștașului „nereclamat” (f.d.131).

36. Astfel, neprezentarea lui Pavel Pascal, la oficiul postal, pentru ridicarea corespondenței expediate la 10 decembrie 2024, este apreciată de instanța de recurs ca eludarea obligației de a-și valorifica dreptul procedural de acces la instanță.

37. De altfel, instanța de recurs notează că la 11 decembrie 2024, Judecătoria Strășeni, sediul Central a publicat dispozitivul hotărârii din 09 decembrie 2024 pe pagina web a instanțelor judecătorești: www.instante.justice.md, care poate fi identificată la rubrica „hotărârile instanței” cu nr. [2-23047637-48-2-31032023](https://www.instante.justice.md/decizii/2-23047637-48-2-31032023).

38. La caz, se reține că, în hotărârea Gurzhyy versus Ucraina (01 aprilie 2008), în care reclamantul nu a primit copii ale hotărârilor judecătorești care i-au fost transmise de instanța locală prin poștă obișnuită, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului a considerat că, a fost chemată să examineze nu numai ce măsuri au fost luate de autoritățile judiciare pentru a se asigura că reclamantului i-au fost comunicate cu promptitudine deciziile, dar și acțiunile pe care reclamantul le-a luat pentru a se informa cu privire la evoluția procedurilor sale.

39. În aceeași ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea hotărârii judecătorești, iar Pavel Pascal, fiind parte interesată în soluționarea prezentei cauze, urma să întreprindă măsurile necesare de a-și proteja drepturile sale de acces la instanță și anume, să se intereseze de soarta dosarului la intervale rezonabile de timp și să depună apelul în termenul stabilit de lege.

40. Astfel, faptul că hotărârea din 09 decembrie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central a fost pronunțată în lipsa pârâtului, nu poate fi considerat un temei justificativ de repunere în termen a apelului. Or, după cum a constatat și instanța de apel, Pavel Pascal a cunoscut despre existența prezentului litigiu, fiind citat legal pentru ședințele de judecată din 26 martie 2024, ora 09:30, inclusiv telefonic pentru ședința stabilită pentru 29 mai 2024, ora 09:00 (f.d. 76, 82). Respectiv, urma să manifeste diligența necesară și să se intereseze la un interval rezonabil de timp despre soarta dosarului, care se afla pe rolul instanței, hotărârea pronunțată și să-și exercite dreptul de a contesta actul judecătoresc de dispoziție în interiorul perioadei termenului de atac de la 10 decembrie 2024 până la 08 ianuarie 2025.

41. Așadar, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că omiterea termenului legal de contestare a hotărârii din 09 decembrie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, se datorează în exclusivitate inacțiunilor lui Pavel Pascal, care urma să depună diligență necesară pentru a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă ignorat de acesta.

42. În asemenea circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel corect și legal a respins cererea de repunere în termenul de apel și a restituit apelul declarat de Pavel Pascal.

43. Respectiv, instanța de recurs reține că soluția adoptată de instanța de apel prin încheierea recurată privind respingerea cererii de repunere în termen cu restituirea apelului declarat de Pavel Pascal împotriva hotărârii din 09 decembrie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central, în rezultatul depunerii apelului în afara termenului legal, este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 §1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului, având în vedere obligația părților privind exercitarea drepturilor procedurale cu bună credință și în termen.

44. Or, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

45. În context, instanța de recurs amintește că art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Curtea a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

46. La fel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauzele Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007, Pîrnău ș.a. vs Republica Moldova din 31 ianuarie 2012 și SA „Universul” vs Republica Moldova din 10 iulie 2012).

47. Pornind de la cele menționate supra, precum și prin prisma dispozițiilor art. 116 alin. (1) și (3), art. 56 alin. (3), art. 61 alin.(1) și art. 10 alin. (3) din Codul de procedură civilă, coroborate cu probele administrate la dosar, instanța de recurs apreciază ca fiind întemeiată concluzia instanței de apel referitoare la faptul că apelantul a depus apelul în afara termenului legal și nu sunt temeiuri de a fi repus în termenul de apel. Prin urmare, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit apelul declarat de Pavel Pascal împotriva hotărârii din 09 decembrie 2024 a Judecătoriei Strășeni, sediul Central.

48. În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor

Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamanților la un proces echitabil.

49. Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea instanței de apel este legală, iar argumentele invocate de Pavel Pascal sunt nefondate și neîntemeiate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat și a menține încheierea contestată, care face obiectul prezentului recurs.

50. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 424 alin. (2), art.427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI

Respinge recursul declarat de Pavel Pascal.

Menține încheierea din 25 noiembrie 2025 a Curții de Apel Centru, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Pruteanu împotriva lui Pavel Pascal și Nataliei Pascal, intervenienți accesorii notarul public Elena Mocanu și Instituția Publică „Cadastrul Bunurilor Imobile” Serviciul Cadastral Teritorial Strășeni cu privire la revocarea contractului de donație și compensarea cheltuielilor judiciare.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Gheorghe Stratulat

Ion Munteanu